

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice št. 15. — Z urednikom se mora govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska petiti-vrsta 4 kr., pri vsokratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 229.

V Ljubljani v četrtek, 8. oktobra 1885.

Tečaj II.

Volitve na Francoskem.

Svet je zopet za jedno iznenadenje bogatejši. Izid francoskih volitev, kolikor je dosedaj znan, je tak, kakor ga nikdo ni pričakoval. Ko bi bil pred kratkim še kedo nastopil s trditvijo, da je ljudovlada na Francoskem v nevarnosti, osmešil bi se bil pred vsem svetom. A danes? Danes strmi in se čudi svet, kako je zamoglo tako priti. V teku zadnjih let krepčala in razvijala se je ljudovlada na Francoskem tako lepó, da se je videlo, kakor bi bila utrjena za večne čase in kakor bi bilo za vselej nemogoče, da pride tam še kedaj monarhistična stranka na krmilo. In tega prepričanja ni bil samo zunanji svet, ki francoskih razmer ne pozna skozi in skozi, tega prepričanja so bili pred nedolгим še najodličnejši vodje republikanske stranke in lahko trdimo, da francosko prebivalstvo sploh. Niti monarhistom samim bi se pred nekolikim časom ne bilo moglo sanjati, da postanejo njim razmere najedenkrat tako ugodne.

Od sedaj izvršenih 531 volitev izpalo jih je ugodno 176 za konservativce ali monarhiste, in le 131 za republikance raznih frakcij, v tem ko je na 224 mestih treba ožje volitve. To je hud, skeleč udarec za ljudovlado. Monarhisti so do sedaj za 45 mož naprej in če se pri ožjih volitvah sreča ne obrne k republikancem, ako le-ti ne zmagajo tukaj, potem zgubljen je dosedanja vladna zistema. V strahu in trepetu živeli bodo vsi prijatelji ljudovlade do dne 18. oktobra, ko se imajo vršiti ožje volitve. A do tedaj imajo časa dovolj zbirati svoje moči, do tedaj si lahko še premislijo, bi li ne bilo bolje, ako se dosedaj nasproti stoječe si republikanske frakcije ne združijo in zedinijo zoper skupnega sovražnika, zoper konservativce.

Le tedaj, ako se to zgodí, imajo upanje, da se jim še posreči nadvladati ter pridobiti si večino.

Nekaj vender je uže danes gotovo, tudi če se pristašem ljudovlade še posreči pridobiti si večino. Monarhistov ne bo se smelo več takó zaničljivo pogledovati, kakor se je to prej godilo, ampak treba bode z njimi računati. Še dan pred usodepolnimi volitvami rogalo se je republikansko časopisje naporom monarhistov, nov dokaz, kako malo so tudi na Francoskem pričakovali takega prevrata. Danes molčé glasila raznih frakcij ljudovlade in le jedna republikanska stranka zvrča krivdo na drugó, da so volitve takó neugodno izpale. Odslej republikanska stranka, tudi če je v prihodnje še v večini, ne bode mogla takó prosto gibati se, kakor se je v pretečeni dobi gibala in v marsikaterem oziru ne bo se dala izvesti njena volja, ker jo bode zadržavala pri tem imponujoča manjšina konservativcev. Up tedaj, katerega so pristaši ljudovlade gojili, da se sedanja vladna zistema tudi po ravno vršéih se volitvah okrepeá, kakor se je bila po vsaki prejšnji volitvi okrepeála, da dobi monarhistična stranka po njih nov smrten sunec, šel je za vselej po vodi in naj več, kar je republikancem še pričakovati od teh volitev, je to, da ostanejo v pohlevni večini.

Težko je povedati in določevati, kaj je povzročilo ta prevrat, kake sile so se tu združile, da je poslopje sedanje francoske vladne zisteme, ki je stalo uže na tako varnem temelji in slonelo na tako močnih stebrih, najedenkrat v nevarnosti zrušiti se. A gotovo zadenemo pravo, ako tega ne pripisujemo samo jednemu vzroku. Pred vsem se pač ne sme prezirati nestanovitni značaj francoskega ljudstva. Zgodovina kaže nam dovolj jasno, kako za kratko časa se zamore francosko ljudstvo sprijazniti z jedno ali drugo vladno zistemo. Od

prve velike francoske revolucije sem izvršil se je na Francoskem skoro vsakih petnajst let kak prevrat v vladni zistemi. No, in najnovejša ljudovlada je sedaj ravno toliko stara in kedo vé, če ni deloma brepenenje po novotariji krivo, da ima republikanska stranka toliko odpadnikov.

Da je razkosanost in razdvojenost republikancev mnogo pripomogla k temu, da so podlegli v tolikih krajih, je tudi gotovo. *Duobus certantibus tertius gaudet* se tudi tukaj uresničuje. V Parizu samem so republikanci proglasili sedemnajst volilnih oklicev z različnimi kandidati. In blizu tako godilo se je tudi na različnih krajih po deželi. To je na jedni strani moralo vse nasprotnike ljudovlade ojačiti, a na drugi strani republikanske volilce oplašiti ter spraviti jih uže naprej ob nado, da zmagajo. Nesrečna politika v lastnem taboru, tedaj nesloga, ta največja pregreha v političnem življenju, je jeden glavnih vzrokov, da je šla republikanska stranka do sedaj tako potolčena in pobita iz volilnega boja.

Dalje morajo se v poštev jemati vse one ne-zgode, ki jih je doživela ljudovlada zadnji čas s svojo kolonijalno politiko. Ekspedicija v Tonking zahtevala je ogromne žrtve. Sto in sto milijonov je šlo in sto in sto francoskih src je nehalo biti na bojnem polji, ne da bi se moglo kazati na Bog zna kak uspeh. V tej zadevi so se možje, ki so stali ljudovladi na čelu, bitko prevarili in to njih nasprotnikom ni odšlo. Uporabili so vse te nevspehe za svoje agitatorične namene in nedvojbeno je, da je to zlasti med preprostim kmečkim prebivalstvom močno vplivalo. Preprosti kmetovalec, kojega sin je padel v boji v daljnem Tonkingu, bil je kmalu pridobljen za nasprotnike ljudovlade, ako se mu je reklo, da je le ta kriva njegove nesreče.

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richebourg; po E. Vacanovi predlo-lavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

„Midva sama tega ne veva,“ odgovori hlapec. „Prišla sva baš o pravem času, da sva pomagala vleči vas iz vodnjaka. Mladenič, ki je bil z be-račem, moral se je bil pač spustiti v vodnjak, da vam je ovil vrv tako trdno okoli telesa, zakaj on je bil ves moker.“

„Da, spominam se. Tudi vrl človek, ta mladenič! Ovil mi je vrv okoli telesa. Kako li je to počel? Jaz bi tega ne znal povedati. Čudež je, pravi pravcati čudež! . . . Ali je z Mardoche-em skupno odšel?“

„Da, odšla sta skupaj! Mladi gospod je oblekel oblačilo ovčarjevo, ker ni mogel tako moker odtod.“

„Ali ga poznata?“ — „Ne.“ — „Jaz sem ga uže enkrat videl,“ dé drugi hlapec. „On pozná

gospodičino Blanche-o; kajti minolo nedeljo je govoril ž njo pred cerkvenimi vrati.“

Rouvenat je bil zelo ganen. Podpirajoč glavo na blazino, ležal je zamišljeno in nemo. Ni mu bilo več dvomiti: njegov rešitelj bil je mladenič, ki je ljubil Blanche-o, mladenič, kateremu je on vzel bil vse upanje, . . . kateremu je srce uničil! . . . Kako li je ta mladenič prišel k Mardoche-u?

In prihajale so mu druge misli. Starček vzdihne:

„Če je Lucila mrtva — če on, ki ga pričakujem, nikoli ne pride, moram se vender odločiti v to, da izročim Blanche-o drugemu! In ta tukaj jo ljubi, da! ljubi jo odkritosrečno ter bi jo osrečil! . . . Pa ne! ne! ne! Na to ne smem misliti. Izgubljenca morata še živeti, onadva morata se še povrniti! Mi moramo ná-nja čakati!“

Kakor vsak starček, imel je tudi Rouvenat stavno svojo pomisel, katera je nad njim gospodovala.

Zdajci prične zopet eden hlapec: „Bila je nesreča, da stari vodnjak ni bil še zasut. Kako

je prav za prav prišlo, gospod Rouvenat, da ste va-nj padli?“

Rouvenat se zgane. Njegovo oko se tožno zasveti. Mirno in z dozdevno resnico pa odgovori:

„Sedel sem na kraji, kadil svojo pipo ter prešteval zvezde. Naenkrat se mi začne v glavi motiti. Takoj skočim po konci; a pričnem se optekati; spotaknivi se, padem v vodnjak. Druzega ne vem ničesar.“

„K sreči je prišel stari Mardoche mimo ter je slišal vaš klic.“ — „Na, pristava seuillouska mu je dolžna lepo darilo! O, jaz ne bom nehvaležen!“ zamomlja Rouvenat.

V tem sta Mardoche in Leon brzo šla proti Civry-u, kjer ja vzprejme lajanje nekaterih psov. Ljudje so uže davno spali.

Dospeta do podrte hišice. Mardoche se ustavi. „Tukaj je“, reče.

Mladenič ga začudeno pogleda.

„Sledite mi“, veli starček.

Konečno je vplival pač tudi mnogo novi volilni red, po kojem se je ta volitev vršila. Republikanska stranka, ki je ta volilni red uvela, prizadela si je z njim hud udarec. Vsled njega se je število volilcev po deželi neprimerno pomnožilo, in tam je še vedno mnogo tal za konzervativcem.

To so vzroki, ki so po naši misli v svoji skupnosti privedli do tako nepričakovanega izida teh volitev. Da se monarhisti veselje tega izida, ni treba naglašati. A nekaj se pri vsem tem ne sme pozabiti. Monarhistična stranka bila bi pri obstoječih razmerah ljudovladi na Francoskem gotovo zelo nevarna, ko bi bila — jedina, a tudi ona razkosana je v tri stranke, ki se dosmrtno sovražijo. Vsled tega ne more se še nič gotovega prokrovati v tem oziru, in počakati je treba, kako se stvari v bližnji prihodnosti zasučejo in razvijó.

Dogodki v vzhodni Rumeliji.

„Pol. Corr.“ poroča iz zanesljivega srbskega vira iz Niša naslednje: Poročilo v „Agence Havas“ iz Sredca, kjer se govori o trenutnem agitovanju srbske vlade v sosednih bolgarskih okrajih, je po polnem neutemeljeno. Povodom afere Bregova pritožil se je srbski kabinet po pravici zaradi čudne gostoljubnosti, katero je bolgarska vlada dajala srbskim revolucionarjem v bližini srbske meje, in ona torej ne želi, da bi kaj enakega storila. Včeraj po noči zbrali so se člani bolgarskega kabineta na brzogovni postaji v Sredci ter prosili srbskega ministra za vnanje zadeve, gospoda Garašanina, naj bi tudi prišel na telegrafsko postajo v Niši, da mu poroče, da so srbske vojne čete prikazale se na srbskem ozemlju. Ta trditve pa ni resnična, ker je ona po bolgarski vladi naznanjena točka oddaljena 50 kilometrov od vsake srbske vojne posadke. Srbski vladi se zdi ta vest izmišljena zaradi tega, da bi se Srbija svetu kazala kot revolucijska dežela. Proti takim sumničjem pa se mora srbska vlada odločno zavaruovati.

Iz Plovdiva (Filipoplja) se z dne 6. t. m. poroča iz bolgarskega vira: Poročilo, da je sultan pripravljen, kneza Aleksandra priznati za glavnega guvernerja v vzhodni Rumeliji, se je tu hvaležno sprejelo. V meročajnih bolgarskih krogih vendar vlada mnenje, da se mora na vsak način razveljaviti organični statut za vzhodno Rumelijo ter sklicati veliko narodno sebranje, katero naj bi pregledalo ustavo, upeljalo za obe deželi jednak vladni zistem ter dovoli one kredite, kateri bi bili potrebni, da se plača davek Turčiji ter se poravnajo zaostali dolgovi.

V vzhodni Rumeliji in Bolgariji vlada popoln mir, in če bi ne prehajale čete vedno iz jednega kraja v drugega, bi se nič ne znalo o vojnih stanjih. Posebno mirno zadržijo se Mohamedani.

Vlačila sta se okoli podrtin. Mardoche prižge svetilnico.

Potem pokaže neko okno.

„Zdaj, ko lahko vidiva, vstopiva skozi to odprtino.“

Mardoche spleza naprej, Leon za njim.

Starček postavi svetilnico na mesto, ki je je bil že vnapreje pripravil.

„Pod tem kamenjem in pod to malto je letven pod; tega moramo odpreti. To je najino delo.“

„Delajva!“ reče Leon.

To rekši, pričneta odpravljati grobljo.

Po preteku polu ure izpregovori Mardoche: „Zdaj je dovelj.“

Nekako en meter poda bil je pospravljen.

Mardoche vzame klešče ter udari z njimi na letvo.

„Tu spodaj so papirji“, dé.

Leon je čakal tresoč se same nestrpnosti.

„In zdaj, mladi mi prijatelj“, nadaljuje Mardoche slovesno, „predno vam podam te papirje, ki bodo za vas brez dvojbe jako važni, poslušajte me! Te papirje mi je umirajoči vaš oče sam zapupal; a priseči sem mu moral, da jih izročim vaši

Ko se je po deželi zvedela vest, da je knez Aleksander ponudil se caru, da hoče rajši odstopiti, če car brani združenje, bilo je vse navdušeno za Aleksandra in popularnost njegova se je za mnogo povzdignila.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogorska država.

Stranke in klubi državnega zbora so se že sestavili in posamične spremembe, katere bi nastale, mogle bi samo jeden ali drug klub povečati ali zmanjšati, a glavnega lica državnemu zboru bi to nikakor ne spremenilo. Število klubov znaša osem, in sicer: 1.) Nemško-avstrijski klub; 2.) Nemški klub; 3.) Trientinski klub; 4.) Klub liberalnega središča (Coroninijev klub); 5.) Središčni (Liechtensteinov) klub; 6.) Klub desnega središča (Hohenwartov klub); 7.) Česki klub; 8.) Poljski klub. Potem je še 28 „divjakov“, med temi šest ministrov, kateri so ob enem poslanci.

Avstrijski škofje snidejo se zopet v posvetovanje na Dunaji. Nekateri škofje so že prišli tja, drugi pa se pričakujejo še. Najbrže se bodo posvetovali zopet o kongru in šoli. Predvčeranjim vršila se je že prva seja.

V včerajšnji seji hrvatskega sabora naznanil je predsednik, da sodni dvor zahteva, naj se mu v kaznovanje zaradi javnega nasilstva izročita poslanca Grzanić in David Starčević. Odločitev prepustila se je imunitetnemu odseku. Nadalje je naznanil predsednik, da je v včerajšnji seji preslišal razžaljive izraze poslancev Radoševića in Davida Starčevića, a kakor se je prepričal iz zapisnika, sta jih rabila. Predlaga torej, naj se imenovana poslanca izključita za 60 sej. Potem je utemeljeval Folnegović adresu zaradi odstranitve bana. Nujnost se je brez debate z veliko večino zavrgla. Predlog se je izročil posebnemu odseku. Mazzura je v daljšem govoru utemeljeval enak predlog, podpirala sta ga Posilović in Tuškan. Slednjemu konečno predsednik odvzame besedo. Crnković se obrača proti predlogu Folnegovića, naj bi se ban tožil, ter dokazuje, da je banovo postopanje bilo opravičeno. Radošević je interpeloval vlado zaradi razpustitve občinskega zastopa v Kostanjici ter dejal, da pravna stranka zahteva, da se vlada drži zakona, in da hoče to zahtevati, če bi se tudi morala prolivati kri. Predsednik grajal je ta izraz ter predlagal, naj se Radošević izključi iz zbornice za 30 sej.

Tuje dežele.

„Journal de St. Petersburg“ razmotriva poročilo „Tempa“ o izjavi nekega diplomata, kateri je baje dejal, da vlasti niso garantirale berlinske pogodbe ter dostavlja: Pogodba res da ni v najožjem pomenu besede garantirana; a sklenila se je, da se je izognilo hudi krizi in da so

materi. Ko sem to hotel storiti, ni je bilo več tukaj; odšla je bila iz teh krajev. Lehko torej uganete, zakaj so ti papirji tu bili skriti že devetnajst let. Da bi vedel, da je nesrečna vaša mati še živa — molčal bi morda še zdaj! Mislim pa, da ne lomim prisege, ako sinu izročim to, kar je bilo materino. Da se ti papirji nahajajo, znano je le meni! V malo minutah jih boste imeli v rokah ter v svoji sobi v Saint-Irunu jih preberete. Povedal sem vam, da ne vem, kakošna jim je vsebina; mogoče pa, da je v njih strašna skrivnost. Priznati moram, da me to vznemirja. A jaz moram ravnati po svoji vesti! Obljubite mi le eno.“ — „Kaj pa?“ — „Bodi tem papirjem katerakoli vsebina, ne storite nič na svojo roko, nego zmerom mene prej vprašajte za svet! Obljubite mi tudi, da boste ravnali po mojih svetih? — „Obetam, prisezam vam!“ reče Leon. — „Tedaj me jutre, ko že vse preberete, poiščete?“ — „Da, kje vas najdem?“ — „Čakati vas hočem ves dan na terasi skalnatega svojega gradu“, odgovori prosjak z milim nasmehljajem. — „Tedaj ostane pri tem!“ Kmalu je trhljena letva bila po konci ter škatla, čez in čez polna trohljadi, v rokah Mardoche-evih!

se preprečile zmešnjave. Tega mnenja so še zdale vsi kabineti. Vse vlasti so jedine, da želijo, da se ohrani *status quo*. Želeti je, da to soglasje dalje traje, da se tako preprečijo zmešnjave ter se vpliv bolgarskega gibanja omeji na najožje meje.

Dozdani laški poslanik na Dunaji, grof Robilant, imenovan je ministrom za vnanje zadeve. Grof Robilant zapusti uže ta teden Dunaj ter se podá h kralju v Monco.

Volitve v Francoski izpale so povsem zaj republikance neugodno, kajti voljenih je samo 136, tem nasproti pa 187 monarhistov, in med slednjim 77 Bonapartistov.

Španska vlada namerava iztirati vse dopisnike tujih listov, kateri so od tod poročali o dogodkih ali neresnično, ali pa take vesti, katere bi se ne bile smele poročati.

Listi poročajo, da je v Srbiji in Rumuniji globoko ukoreninjena misel, da boste te dve državi odškodovani z bolgarskim ozemljem; če bi jima vlasti tega ne priznale, bosta odločno zahtevali. Če bi pač hotele vlasti vsem poželjivostim ustreči, zamotalo bi se orijentno vprašanje le še bolj; se bodo pač vlasti menda kaj malo ozirale na take zahteve.

O shodu poslanikov v Carigradu se poroča, da se bodo posvetovali najprej o vzhodnorumeljskem vprašanju posebej, potem pa še le o vprašanju, če naj bi se morda drugim balkanskim državam dala kaka odškodnina.

Dopisi.

Z Dunaja, 7. oktobra. (Izv. dop.) Današnja peta seja državnega zbora otvorila se je ob 11. uri. Poslancu baronu Beessu dovolil se je jednomesečen dopust. — Justični minister predložil je zakon o podaljšanju začasnega ustavljenja porotnih sodnij na Dunaji, v Korneuburgu in v Dunajskem Novem Mestu.

Na to predložil je finančni minister nekaj zakonov o podaljšanju uže veljavnih zakonov.

Potem stavili so poslanci Plener, dr. Heilsberg in dr. do nj. ekselence gospoda ministerskega predsednika naslednjo interpelacijo: „Razmere v Česki so se v slednjem času nevarno poslabšale. Vršila se je cela vrsta nasilnih izgredov od strani českega prebivalstva proti Nemcem. Mnogokrat so bili Nemci zaničevani, se jim je pretilo in tepeni so bili, da večkrat so bili napadeni samo iz tega vzroka, ker so se z rabo svoje materinščine pokazali kot Nemce. Pri tem niso pri oblahtnijah našli one obrambe za varstvo osebe, katero bi morali najti, ker je to prva naloga urejene države. Nemci se pri ustanovitvah svojih šol neprestano sovražno napadajo in motijo, potiskajo se iz društev in korporacij in mirno kazanje svojega narodnega in političnega mišljenja v mešanih okrajih provzročajo najhujše napade.“

Leon je debelo gledal. Mardoche privzdigne pokrov, papirji so bili nepoškodovani. S tresoč roko jih dá Leonu. „Spominajte se svoje obljube!“ zajecija. — „Mardoche, vi mi bodete vodnik in svetovalec!“ zavrne mladenič ganen. „Dalje vas ne povprašujem, ker hočete molčati. Brez vas bi bil pa še denašnji dan po temi tapal; le vi mi morete vse po polnem razjasniti! In kmalu, čutim, storite to! Hvaležen vam bom dokler bodem živ!“ — „Ko preberete spise, hočeva dalje govoriti,“ zavrne starček.

Zdajci zapustita kočó ter prekoračita vas molčeč. Mardoche, zmerom previden, bil je svetilnico zopet ugasnil.

Ko prideta v bližino seuillonske pristave, ugledata neko okno razsvetljeno.

„To je soba Rouvenatova,“ pravi Mardoche. „On je zopet doma. Gotovo se tega spomni, kaj ste storili to noč za-nj!“ dostavi nasmehljavši se. „Bolj kakor kedaj smete zdaj deklico ljubiti, kateri je on boter!“

Leon odgovori le z vzdihom. Kmalu potem se ločita.

Ti dogodki so nemško prebivalstvo globoko vznemirili in razjarili, in to se je še s tem povišalo, da so oficijozni listi skušali olepšati sovražno postopanje proti Nemcem, da celó skušali kazati, da so bili žaljeni in tepeni krivi izgredov. A ob žalovanju vredni dogodki niso posamične prikazni trenutnega razburjenja in prepira, oni so marveč simptomi globoko sezajočemu narodnemu sovraštvu v Česki.

S tem ohladili so si gospodje zopet nekoliko srca, saj so zopet vsemu svetu oznanili, da Nemec nikjer ni več varen življenja, spregovorili so zopet besedico o zatiranem nemštvu ter potožili, da je temu vzrok zdanji vladni sistem, kateri hoče povsodi odriniti Nemce. Tisočkrat ponavljane tožbe o odpiranju Nemcev, katero pa se vrši samo v glavah velikomemških prenapetežev.

Konečno stavili so ti „zatirani“ Nemci do vlade vprašanje: Kako more vlada svojo dozdanjo opustitev, da ni zadostno varovala Nemcev v Česki, opravičiti in kako se misli v bodoče obnašati nasproti uže šest let vladajočim narodnostnim bojem v Česki in nasproti vedno bolj nevarnemu položaju Nemcev v deželi?

Posl. dr. Keil in dr. predlagali so zakon, naj se državi naloži dolžnost, da mora od državno-železniškega prometa plačevati samostojne deželne in občinske doklade.

Posl. Kindermann je predlagal, naj se vlada pozivlje, da predloži postavni načrt, tičoč se po državljenu česke severne železnice.

Konečno je naznanil predsednik, da na dnevni red prihodnje seje postavi volitve v delegacije.

Na to se preide na dnevni red.

Nekaj predlog o železnicah izročijo se posebnim odsekom.

Na to vršilo se je prvo čitanje predloga posl. Mengerja gledé nedeljskega počitka. Predlagatelj obračal se je v svoji obširni utemeljivosti proti obrtni noveli ter trdil, da je ta obrtna novela tisoče in tisoče obrtnikov hudo oškodovala.

(Konec prihodnjic.)

Razne vesti.

(Državna loterija za dobrodelne namene.) Cesar je ukazal, da se ima odpreti stavljenje v 11. državno loterijo za dobrodelne namene in določil, da se ima porabiti čisti dohodek te loterije, in sicer tri četrtine za ustanove vojaških udov, in ena četrtina za otroške vrte mornarice v Pulji.

(Tristo zatožencev.) Posebne vrste sodnijska obravnava vrši se uže dva meseca pred izredno sodnijo v Caltagirone v Siciliji. Število zatožencev znaša 300, zatoženi pa so zaradi različnih umorov, ropov in zaradi brezštevlnih tatvin. Vsi ti zločinci bili so jedna družba. Za to obravnavo pa je bila navadna sodnijska dvorana premajhena, morale se je obravnovati v cerkvi; posadka v mestu pomnožila se je za

Mardoche jo je mahal proti skalam, a Leon je brzo šel svojo pot dalje.

Moglo je biti okolo dveh popolunoci, ko dospé mladenič v svojo sobo. Da-si je bil truden, ni mislil na počitek.

Séde k mizi, postavi luč pred sé, odpre s počasno, tresočo roko zavitek paketov ter vzame iz zavitka papirje, ki jih pred sabo na mizi razprostré.

31.

Ti papirji, devetnajst let skriti, bili so iz rokopisnega zvezka, ki je štel trideset listov, potem iz dveh pisem, kateri ste pisali dve roki. Pismi ste bili priprosti, s težko roko pisani, brez sloga in brez pravopisa. Zvezek pa je kazal, da ga je napisala pisanja vajena, trdna roka.

Zvezkova vsebina je imela na mladeniča globok vtis; večkrat ga je ganila celó do solz. Bral je zgodovino svojega očeta, katero je sam njegov roditelj bil spisal. Bila je nekaka pesen v prozi, v kateri je mučeno srce javljalo občutke svoje. Tu mu je oče pravil o zapuščenih svojih detinskih letih, o pomanjkanji matere v onih letih, ko se

jeden batalijon pešcev in nad sto redarjev poslalo se je tja. Zaslíhalo se je 80 prič, zagovarjalo je 35 advokatov in porotnikom stavi se 7467 vprašanj, na katera bodo mogli odgovoriti še le v kakih petih ali šestih dneh. Predsednik je zaradi tega priredil poseben lokal s posteljami, kuhinjo, obednico; oskrbel je tudi potrebne strežaje in kuharje.

(Dvoboje.) Pretečeno sredo sporekla sta se v neki kavarni v Pešti dva častnika in jeden sunil je družega v obraz. Vsled tega prišlo je do dvoboja, ki se je v soboto vršil. Častnik Mihajlovič bil je od svojega nasprotnika Hellnerja v prsi zadet. Sicer je ranjenec še pri življenju, a je malo upanja, da bi okreval. Hellnerja prijeli so ter odvedli v preiskovalni zapor.

(Zakon s strategičnega stališča.) Mlad častnik stopi pred svojega strica polkovnika ter mu reče: „Dragi stric, danes prišel som k vam, hoté vam povedati, da sem se odločil oženiti.“ — Stric: „Takó, takó! No, pa kedo je tvoja nevesta?“ — Častnik: „Saj jo poznate, dragi stric, lepo Franico!“ — Stric: „A to hočeš vzeti! Jaz nimam nič zoper to, vender pomisli, da nimaš ti nič in ona tudi nič, da pa se za vsako vojsko potrebuje denarja, dosti denarja!“

Domače stvari.

(Nj. veličanstvo presvitla cesarica) pripeljala se je predvčeranjim popoldne ob 2. uri v pristanišče v Dubrovniku. Obiskala je otok Lakroma, potem pa se ob 4. uri 10 min. odpeljala dalje proti jugu.

(Národna čitalnica v Ljubljani) priredi v nedeljo dne 11. oktobra 1885 društveno besedo. Vspored: 1.) Mozart: Ouvertura iz opere „Entführung aus dem Serail“, svira domači orkester. 2.) Foerster: „Pobratimija“, zbor z bariton-solo in čveterospvom; solo poje gosp. Pucihar. 3.) Haydn: Andantino grazioso iz „Quatuors celebres“, svira domači orkester. 4.) Teodor Bradsky: „Pod Višehradom“, staročeska pesen s spremljevanjem glasovira; poje g. Pucihar, na glasoviru spremlja gosp. Pribil. 5.) Sohor: „Putnica“, svira domači orkester. 6.) Bendl: „Rožca moja dremlje“, čveterospv pojó gg. Pribil, Štamcar, Valenta, Paternoster. 7.) Nedvčd: „Luna sije“, zbor s tenor-solo; solo poje gosp. Razinger. 8.) Ljubzen v naskoku. Vesela igra v enem dejanji. Začetek ob 8. uri zvečer. Pristop imajo le p. t. društveniki narodne čitalnice.

(Gosp. Rihard Doleneč,) vodja na slapski kmetijski šoli, odšel je, kakor poroča „Ed.“, na poziv kranjskega deželnega odbora v Ormož na Štajersko, da si ogleda tam dr. Gersakov vinograd, ki je z ameriškimi trtami nasajen. Iz Ormoža pojde gosp. Doleneč še na Ogersko v Kötskömet, kjer uže imajo veliko trsovnico iz samih ameriškimi trt. Gosp. Doleneč bode to ogledal, da potem na bodoči vinarški šoli tudi tako trsovnico za kranjsko deželo priredi.

(Sprememba posestva.) Hišo „pri Šikcu“ v Vegovi ulici kupili so dediči g. Škofa iz Dólenje Šiške za 11 500 gl.

človeško srce taja otroške miline; tožil je o žalostnem brezsilnem svojem življenju, klel svojo usodo ter tirjal od Boga, da se mu opraviči, zakaj je srečo tako nejednako razdelil med človeštvom!

Čem dalje je Leon bral, tem bolj je nahajal lastno svoje gorjé, lastno svojo žalost! Bilo mu je, kakor da bere svojo zgodovino!

Ko je pa pisec onih vrst vse te divje obupne tožbe izbruhnil bil na dan, pričel je hvaliti in poveličevati dobrotnega Boga. Prikazala se mu je bila Lucila in ž njo je dobil pogum, moč, slavljenje, nadejo, življenja cilj in misijo!

In tudi tukaj nahajal je Leon zgodovino lastnega svojega srca, metamorfozo (preobrazbo) svoje duše!

Prišedšemu pa do rokopisovega konca, ni se razsvetlila življenja tema. V rokopisu je stalo le ime „Lucila“. Brez dvojbe je bilo to ime njegove matere. Pa to imé ni bil nikakršen sled. Kakor on, bil je tudi njegov oče zapuščen otrok, ki ni poznal svoje družine.

(Dalje prihodnjic.)

(Umrla) je predvčeranjim zvečer na gradu na Fužinah v 82. letu gospa Josipina Terpinca, vdova bivšega predsednika kranjske kmetijske družbe, Fidelisa Terpinca. Pokojnica bila je velika dobrotnica revežem.

(Tatvine.) Predvčeranjim po noči ulomili so neznani tatovi v prodajalnico tabaka v Lattermannovem drevoredu ter ukrali raznih smodk za 70 gl. — Branjevki Mariji Rogali v Florijanski ulici ukral je večeraj neznan tat 14 gl.

(Subvencijske bike muricodolskega plemena,) koje je prodajala na javni dražbi c. kr. kmetijska družba v soboto 3. oktobra t. l. v Novem Mestu, so kupili sledeči gospodje: Grof Albin Margheri, graščak v Otočecu; dr. Teodor Rudež, graščak v Ribnici; Jožef Gorše, posestnik v Toplicah; Julija Rudež, graščakinja na Tolstem Vrhu; Fran Majzel, posestnik v Beli Cerkvi; Anton Rojc, posestnik v Zatičini; Anton Straus, posestnik v Kostanjevici; Fran Pintar, posestnik v Novem Mestu; Jakob Lenk, graščak na Raki.

(Učiteljstvo postojinskega okraja) priredi v dan 11. oktobra t. l. slavnost o priliki stavljenja nagrobnega spomenika pokojnemu národnemu učitelju Valentinu Bernotu na Colu nad Vipavo. Razvrstitev: 1.) „Govor“. 2.) K. Mašek: „Pri zibeli“, čveterospv. 3.) Fr. Gerbic: „Jezerski glasovi“, samospv. 4.) Ant. Nedvčd: „Moja rožica“, čveterospv. 5.) J. Kocijančič: „Oblačku“, samospv s zborom. 6.) Kreutzer: „Večerna“, čveterospv. 7.) Val. Mandelc: „Bog vas sprimi! Kdaj pojedete domu?“ Vesela igra v enem dejanji. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Gledé blagega namena vstopnina prostovoljna.

(Nesreča.) Iz Ptujja se poroča: Minolo nedeljo bilo je pri Sv. Volbenku birmovanje. O tej priliki dobila je cerkev nove zvonove. Ko so zjutraj jemali zvonove z voza, pal je največji nekemu tesarju na nogo, mu pretrgal obutalo ter odtrgal mazinec. Ponesrečenec je potem še nekaj časa plesal, se smijal in norčeval ter trdil, da ga nič ne boli. Zdaj se zdravi v ptujski bolnici.

(Tržaške novosti.) V morji poleg mola štev. 3 v novi luki so našli večeraj truplo nekega tujega 40letnega mornarja. Vse kaže, da se je uže pred 4 ali 5 dnevi v morje vrigel. — Trgovec Ruggiero Rigo, rodoma Istrijan, je v soboto zvečer sedel v kavarni „al Corso“. Prijatelji so ga vabili, naj z njimi igra biljard, a on je smejaše se odrekel, češ, da noma časa, ker mora odpotovati v novi svet. In res, kmalo potem je šel v postransko sobo kavarne in se tam vstrelil z revolverjem ter precej mrtev ostal. — Vratar ljudskega vrta poleg železnične postaje je našel v ponedeljek zjutraj v nekem grmu omenjenega vrta mrtvo novorojeno dete zavito v namizni prtíč. — Pravijo, da so uže na sledu brezsrčni materi.

(Samomor.) Iz Celoveca se poroča, da so večeraj zjutraj iz kanala potegnili truplo moža srednje starosti. Najprej se je nesrečnež ustrelil s samokresom, a ker se je najbrže preslabo zadel, skočil je še v vodo. „Klagenfurter Zeitung“ poroča, da je samomorilec priglédnik od rudnika v Idriji; stanoval je baje uže par duij s svojo ženo in svakinjo v gostilni „Grossglockner“. Pri samomorilci našli so pismo, v katerem pravi, da izvrši umor zaradi neozdravljive bolezní v želodci. Razen pisma našli so pri njem tudi 32 kr.

Književnost.

Slovenski časopisi leta 1885.

(Dalje in konec.)

27.) Duhovni Pastir. Izhaja II. leto v Ljubljani v mesečnih zvezkih po 3 1/2 do 4 1/2 tiskovne pole. — Odgovorni urednik Anton Kržič; lastnik in izdajatelj „Katoliška Tiskarna.“ Stoji za vse leto 4 gl.

28.) Ljubljanski List. Večerna priloga deželnemu uradnemu časniku, Izhaja vsak dan razven nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer II. leto v Ljubljani na celi poli ter stoji za vse leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 2 gl. 50 kr., za jeden mesec 85 kr. — Odgovorni urednik J. Naglič; tiskata in zalagata Ig. pl. Kleinmayr in Fedor Bamberg v Ljubljani

29.) Zadruga. List za razpravo narodno-gospodarskih vprašanj. Glasilo zveze slovenskih posojilnic. Izhaja II. leto v Celji vsak mesec po jeden pot na po-

lovici pole ter stoji vse leto 1 gld. 50 kr. — Izdajatelj in lastnik Mihael Vošnjak; odgovorni urednik Maks Vršec, tisk „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani.

30.) Kmetovalec. Glasilo c. kr. kmetijske družbe vojvodstva Kranjskega — Izhaja s podobami 1 in 15. dan vsakega meseca v Ljubljani II. leto na polovici pole v 4. ter stoji po 2 gld. na leto. — Urednik Gustav Pirc, tajnik c. kr. kmetijske družbe, tisk J. Blaznikovih naslednikov v Ljubljani.

31.) Jurij s pušo. Dolgočasen list za lahone, nemškutarje, madjarone in druge nerodne ljudi. Izhaja vsako drugo in zadnjo soboto v meseci v Trstu II. leto s podobami, ter stoji vse leto 3 gld. Lastnik, izdajatelj in odgovorni urednik Ivan Dolinar, tisk C. Amatijevih sinov.

32.) Dolenjske Novice. Izhajajo I. leto v Novem Mestu 1. in 15. dan vsakega meseca na celi poli. Cena jim je za vse leto 1 gld. — Odgovorni urednik, izdajatelj, založnik in tiskar J. Krajec v Novem Mestu.

33.) Narodna biblioteka. Izdajatelj, založnik in tiskar J. Krajec v Novem Mestu. Doslej je izšlo 19 zvezkov v mali 8. po 15 kr.

34.) Ljudska knjižnica. Odgovorni urednik Lavoslav Kordeš, tiskar in založnik J. Leon v Mariboru. Doslej je izšlo 16 zvezkov v 8. po 6. kr.

35.) Resni Glasovi. Izhajajo po dvakrat na mesec na celi poli I. leto v Novem Mestu ter stoje za četrt leta 50. kr. — Odgovorni urednik Vekoslav Jenič; založniki Karl Perjatelj in dr.; tiskata Ig. pl. Kleinmayr in Fedor Bamberg v Ljubljani.

Vrhu tega tudi „Laibacher Diocesanblatt“ (odgovorni urednik Martin Pogačar; tiskarja Klein in Kovač) časih prinese kako slovensko razpravo.

Po vsebini se ti časopisi delé tako:

Političnih je 8 (dnevnik Slovenski Narod, Slovenec, Ljubljanski List; polutednik Edinost; tednik Soča in polumesečnik Kmetiki Prijatelj, Mir in Resni Glasovi).

Gospodarski in politični so 3 (tednika Novice, Slovenski Gospodar in polumesečnik Dolenjske Novice).

Gospodarskih je 5 (Gospodarski List, Slovenski čebelar in sadjerejec, Zadruga, Kmetovalec in Gospodarski Glasnik za Štajersko).

Cerkveni so 4 (Zgodnja Danica, Cvetje, Cerkveni Glasbenik, Duhovni Pastir).

Zakoniki so 4 (Državni zakonik in deželni zakoniki za Kranjsko, Štajersko in Primorsko. — Deželni zakonik za vojvodino Koroško se izdaja samó v nemškem jeziku).

Šolska lista sta 2 (Učiteljski Tovariš in Popotnik).

Leposlovnih je 5 (Vrtec, Kros, Ljubljanski Zvon, Narodna biblioteka, Ljudska knjižnica).

Leposloven in političen je 1 (Slovan).

Humoristični so 3 (Brencelj, Škrat, Jurij s pušo).

V Ljubljani izhaja največ listov, namreč 16; v Mariboru, Gorici, Novem Mestu in Trstu izhajajo po 3; v Celovci in Celji po 2; na Dunaji in v Gradci 2. „Ljubljanski Zvon“.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Pariz, 8. oktobra. Izvoljenih je 136 republikancev in 187 monarhistov, med temi 77 Bonapartistov.

Pariz, 7. oktobra. Izidi volitev so še vedno nepopolni. Do zdaj imajo sami republikanci Lockroy, Floquet, Delaforge, Brisson in Allain-Targé ter radikali Barodet, Clémenceau in Raspail absolutno večino. — Do zdaj še ni nobeden minister demisijoniral.

Sredec (Sofija), 7. oktobra. Med Garašaninom in bolgarsko vlado vršilo se je zaradi domnevanega prekoračenja srbskih čet čez bolgarsko mejo prijazno telegrafsko občevanje. Garašanin je zagotovil, da je to bila le roparska tolpa. Med Srbijo in Bolgarijo so se razmere zboljšale.

Atene, 7. oktobra. Tri ruske ladije se jutri pričakujejo v Pireji. Angleška eskadra ostane v Krfu.

Atene, 7. oktobra. „Corr. Havas“ poroča, da je Salisbury svetoval Grčiji, naj se ne gane, ker bi nastala velika nevarnost za Grčijo, če bi grške

Odgovorni urednik J. Naglič.

čete prestopile mejo. Delyanis je formalno zavrnil angleške svete ter dejal: Grčija bode slušala svete prijaznih vlastij, če ne bodo nasprotni belonizmu.

Suakin, 7. oktobra. (Reuterjevo poročilo.) Telegram Markopolija beja iz Asmare z dne 29ga septembra do polkovnika Chermiside potrjuje zmago Abesincev nad vstaši pod poveljstvom Osmana Digma, kateri so izgubili 3000 mož. Osman Digma je tudi med mrtvimi; njegovo truplo so spoznali. Abesinci imajo mnogo izgub.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 8. oktobra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld. 81.40
„ „ „ srebru	82.30
Zlata renta	108.80
5% avstr. renta	99.—
Delnice národne banke	857.—
Kreditne delnice	280.90
London 10 lir sterling	126.—
20 frankovec	10.02
Cekini c. kr.	6.01
100 drž. mark	61.95

Tuji.

Dné 6. oktobra.

Pri Maliči: Staun, trgovec, iz Francoske. — Bechem, Sinnerich, Richter, Lüftner in Raimann, trgovci, z Dunaja. — Witz, tovarniški ravnatelj, iz Badena. — Altman, zasebnica, s hčerko, iz Ljubljane.
 Pri Slonu: Kanne iz Curiha. — Sotlschegg, trgovec, in Wiplinger, potov., z Dunaja. — Klein, trgovec, iz Trsta. — Freudweiler, potov., iz Celovca. — Mayer, c. kr. okrajni zdravnik, iz Planine. — Pavelič, trgovec, iz Gospiča. — Lušin, župnik, z Homca. — Sitar, kaplan, iz Polhovega Gradca. — pl. Daniek, c. kr. lajtenant, iz Ljubljane.
 Pri Bavarskem dvoru: Albertin in Nussio, trgovca, iz Bassano. — Bernardis, agent, iz Trsta.
 Pri Južnem kolodvoru: Branca W. in M. iz Berolina. — Wagner, arhitekt, in Dollinar, fabrikant, z Dunaja. — Tomažič iz Prema.
 Pri Avstr. carji: Kapus, kaplan, iz Dola.
 Pri Virantu: Pehani F. in J. iz Žužemberka.

Umrlj so:

V civilni bólnici:

Dné 5. oktobra. Jarnej Pravst, gostač, 70 l., opešanje. — Franciška Turk, delavčeva hči, 8 l., možgansko otrpnjenje.

Tržne cene.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 12 kr., domače 6 gld. 34 kr.; rež 5 gld. 53 kr.; ječmen 4 gld. 37 kr.; oves 2 gld. 92 kr.; ajda 4 gld. 37 kr.; proso 5 gld. 20 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 50 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 90 kr., salo po 80 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 2 1/2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 64 kr., svinjsko 60 kr., drobniško po 34 kr. — Piške po 50 kr., golob 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 78 kr., slame 1 gld. 78 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 60 kr.; mehkih 5 gld. 50 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v ram	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
7. oktobr.	7. zjutraj	734.47	10.8	jzpd. sl.	obl.	7.0
	2. pop.	732.69	17.8	jzpd. sr.	d. js.	dež
	9. zvečer	731.54	13.2	jzpd. sl.	obl.	

St. 545. Razglas. (156) 3-2

Dné 12. oktobra t. l. se pričnó zopet v Sežani redni mesečni sejni za živino.

Zupanstvo v Sežani dné 5. oktobra 1885.

Župan.

Najfinejši bohinjski sir

jako mehek in ukusen, zeló po ceni, se dobiva pri **J. R. Paulnu**, Pred škofijo št. 1, v Ljubljani. — Pri nakupovanji na debelo po cele hlebce in tudi na drobno razpečevalcem prodaja se še ceneje. (155) 3—2

Dr. Fran Zupanc

ordinira vsak dan: dopoldne od 9. do 10., popoldne od 2. do 3. ure specijelno za bolezni na očeh.

Veliki trg št. 20, I. (v prejšnji Fortunovi hiši).

(154) 5—2

Prvo berilo in slovnica za slovenske ljudske šole

sestavila

Razinger in Žumer,

založila

(148)

Kleinmayr & Bamberg,

pripuščeno je od vis. c. kr. naučnega ministerstva, da se uvede v učilnice ter se bode pričelo razpošiljati še sredi meseca oktobra t. l.

Moje také priljubljeno, ne prozorno, ampak istinito vsebinsko, povsodi kot izborno priznano

univerzalno glicerín-milo

priporočam vsakemu kot najnežnejšo in zdravjši kože ugajajočo umivalno milo. Isto odpravlja pri daljši porabi vse pege, kožne izpuške, preveliko kožino rudečico in podeljuje isti sploh največjo nežnost in čisto belino; komad stane 10 kr., 14 in 20 kr. — Neobhodno potrebno za umivanje otrok. Samo pristno iz tovarne (49) 20—18

H. P. Beyschlag-a v Avgšpurku.

Jedina zaloga v Ljubljani pri

K. Karingerji Mestni trg št. 8.

Tržaška

komercijalna banka

v Trstu.

Tržaška komercijalna banka vsprejemlje denarne ulege v avstrijskih bankovcih in državnih papirjih, kakor tudi v zlatniških po dvajset frankov in se zaveže, kapital in obresti nazaj plačati v isti novčeni vrednosti. Ista eskomptuje tudi menice in daje preddatve (posojila) na javne vrednostne papirje in blago v gori omenjeni novčeni vrednosti.

Vse operacije izvršujejo se po pogojih, ki so časoma naznačeni v tržaskih lokalnih listih. (66) 36—19

Dr. Hirsch

dobro znani specialni zdravnik za **sifilitiko** in **kožne bolezni**, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navódu (58) 25

sifilitiko in kožne bolezni

(tudi zastarele), **ulesa**, **bolezni sočala** in **v mehurji**, **poluocije**, **možko slabost**, **ženski tok**, v najkrajši dóbi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:

Dunaj, mesto, Kärntnerstrasse 5

(prej mnoga leta v Mariahilferstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popóldne, a tudi **pismeno** in (pod molčečnostjo) pošilja zdravila. Honorar primeren.

V založništvu našem izišla je na svitlo knjiga:

Saljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik

učitelj.

12 pól v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.